

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI

Kalvarijų g. 1, LT-01102 Vilnius. Tel. +370 684 52298, el. p. info@architekturumai.lt, www.architekturumai.lt
Atsiskaitomoji sąskaita LT50 7044 0600 0606 7130 AB SEB, kodas 70440. Įstaigos kodas 301111540

Studijų kokybės vertinimo centras

A. Goštauto g. 12, LT-01108 Vilnius

El. paštas: daiva.buivydiene@skvc.lt;

2021-02-01 Nr. S21/02/57

Originalas nebus siunčiamas

DĖL PASTABŲ ATNAUJINAMO KRAŠTOVAIZDŽIO STUDIJŲ KRYPTIES APRAŠO PROJEKTUI

Lietuvos architektų rūmai (toliau – Rūmai) elektroninio ryšio priemonėmis gavo Studijų kokybės vertinimo centro raštą, kuriuo Rūmai informuojami, kad Studijų kokybės vertinimo centras, vykdydamas projektą „Studijas reglamentuojančių aprašų sistemos plėtra (SKAR–3)“, sudarė ekspertų grupę, kuri Architektūros studijų krypties aprašo, parengto 2013 m. pagrindu, parengė atskirą atnaujintą Kraštovaizdžio architektūros studijų krypties aprašo projektą (toliau – Aprašo projektas). Taip pat rašte prašoma pateikti pastabas bei siūlymus dėl nurodyto Aprašo projekto.

Atsakydami į raštą Rūmai pažymi, kad Aprašo projekte dalis minimų dokumentų reglamentuoja architekto profesiją, t. y. kraštovaizdžio architekto profesija šiais dokumentais nėra reglamentuojama. Atsižvelgiant į tai Rūmai siūlo nurodytus dokumentus iš Aprašo projekto pašalinti.

Rūmai atkreipia dėmesį, kad nei Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, nei Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, nei Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme nei Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, nei Lietuvos Respublikos žemės įstatyme, nei Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme nėra nurodyta kokią veiklą vykdo kraštovaizdžio architektai, nėra išspręsti jų atestavimo klausimai, nėra aiškus kraštovaizdžio architektūros objekto apibrėžimas ir pan. Taip pat pažymima, jog Lietuvos Respublikos teisės aktuose nėra „Kraštovaizdžio architekto“ sąvokos. Aprašo projekte nurodyti teisės aktai, tokie kaip Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703 „Dėl Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano“ patvirtintas Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo planas ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 1 d. Nr. 1526 nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos krypties aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Kraštovaizdžio politikos krypties aprašas taip pat nereglamentuoja kraštovaizdžio architektų veiklos, t. y. šių teisės aktų taikymo tikslas yra kitas. Atsižvelgiant į tai Rūmai pažymi, kad Aprašo projektas turi būti suderintas su Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais.

Rūmai atkreipia dėmesį, kad Aprašo projekte yra punktų (pažymėti šio rašto priede), kuriuose minima veikla manytina, kad nepatenka į ruošiamo specialisto (kraštovaizdžio architekto) kompetencijos ribas, t. y. minėtuose punktuose nurodyta veikla patenka į architektų kompetencijos ribas. Rūmai pažymi, kad Lietuvos Respublikos architektūros įstatymo 4 straipsnyje nurodyta kokią veiklą gali vykdyti architektai. Architektūros įstatymo 6 straipsnyje nurodomi architektų rengimo reikalavimai, t. y. Architektas turi būti baigęs ne trumpesnes kaip penkerių metų (ne mažiau kaip 300 studijų kreditų apimties) universitetines architektūros

krypties nuolatinės formos studijas ir įgijęs atitinkamą magistro kvalifikacinį laipsnį arba jam lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją. Aukštoji mokykla, vykdanči universitetines architektūros krypties studijas, turi užtikrinti, kad studentai studijų metu įgytų Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatyme nustatytų žinių, gebėjimų ir įgūdžių. Architektūros įstatymo 8 straipsnyje nurodyta kokią veiklą, turi teisę vykdyti atestuoti architektai. Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta Rūmai siūlo Aprašo projekte nurodyti veiklą, kurioms yra reikalinga architekto kompetencija ir/ar kvalifikacija.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta Rūmai pažymi, kad nepitaria Aprašo projektui ir siūlo, atsižvelgiant į išsakytas pastabas/pasiūlymus, Aprašo projektą koreguoti.

PRIEDAS

2021-01-07 Kraštovaizdžio architektūros studijų krypties aprašas su pastabomis/siūlymais – 14 psl.

Lietuvos architektų rūmų pirmininkas

Lukas Rekevičius

**KRAŠTOVAIZDŽIO ARCHITEKTŪROS STUDIJŲ KRYPTIES
APRAŠAS**

PROJEKTAS

Vilnius
2020

Kraštovaizdžio architektūros studijų krypties aprašas yra parengtas atnaujinus Architektūros studijų krypties aprašą Studijų kokybės vertinimo centrui įgyvendinant projektą „Studijas reglamentuojančių aprašų sistemos plėtra (SKAR-3)“, projekto Nr. 09.3.1-ESFA-V-732-01-0001, vykdomą pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.3.1-ESFA-V-732 įgyvendinimo priemonę „Studijų sistemos tobulinimas“, finansuojamą Europos Sąjungos fondų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis.

Kraštovaizdžio architektūros studijų krypties aprašą atnaujino ekspertų grupė, veikianti pagal 2019 m. lapkričio 13 d. SKVC direktoriaus įsakymą Nr. V-123.

Kraštovaizdžio architektūros studijų krypties aprašą parengė ekspertų grupė: prof. dr. Petras Grecevičius (grupės vadovas; Lietuvos architektų rūmai, Klaipėdos universitetas), prof. dr. Jūratė Kamičaitytė (Kauno technologijos universitetas), prof. dr. Gintaras Stauskis (Vilniaus Gedimino technikos universitetas), dr. Vaiva Deveikienė (Vilniaus miesto savivaldybės administracija, Lietuvos kraštovaizdžio architektų sąjungos valdyba).

KRAŠTOVAIZDŽIO ARCHITEKTŪROS STUDIJŲ KRYPTIES APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kraštovaizdžio architektūros studijų krypties aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja menų studijų krypčių grupės (P) kraštovaizdžio architektūros studijų krypties (P10 Kraštovaizdžio architektūra) programų specialiuosius reikalavimus.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 16 d. įsakymu Nr. V-1012 „Dėl Studijų pakopų aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 1 d. įsakymu Nr. V-1075 „Dėl studijų krypčių ir krypčių grupių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašo, jo keitimo tvarkos, kvalifikacinių laipsnių sąrangos ir studijų programų pavadinimų sudarymo principų patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1168 „Dėl Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašas), Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. V-1046 „Dėl Studijų krypties (krypčių) aprašo rengimo rekomendacijų patvirtinimo“, taip pat atsižvelgiant į Studijų krypčių aprašų skirtingoms pakopoms kūrimo metodiką (Vilnius: Studijų kokybės vertinimo centras, 2019), Lietuvos Respublikos stovybos įstatymu, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu ir Lietuvos Respublikos architektūros įstatymu nuostatas, kraštovaizdžio architekto veiklą reglamentuojančius teisės aktus: 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą Nr. 1024/2012 „Dėl administracinio bendradarbiavimo per vidaus rinkos informacinę sistemą, kuriuo panaikinamas Komisijos sprendimas 2008/49/EB“, 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/36/EB „Dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo“, 2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/55/ES, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2005/36/EB „Dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo“ ir Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 „Dėl administracinio bendradarbiavimo per vidaus rinkos informacijos sistemą“, taip pat vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1526 „Dėl Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos krypčių aprašo“, ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 18 d. nutarimu Nr. 554 „Dėl Lietuvos Respublikos architektūros politikos krypčių aprašo patvirtinimo“.

3. Užtikrinant kraštovaizdžio studijų programų integralumą Europos Sąjungos bei kitų pasaulio valstybių studijų ir praktinės veiklos erdvėje, atsižvelgta į šiuos tarptautinius teisės aktus ir dokumentus: ECLAS kraštovaizdžio architektūros studijų vadovą, 27 versiją, 2011 (*ECLAS European Council of Landscape Architecture Schools Guidance for Landscape Architecture Studies Version 27*, 2011); IFLA/UNESCO kraštovaizdžio architektūros švietimo chartiją, 2012 (*IFLA/UNESCO Charter for Landscape Architectural Education*, 2012); Europos kraštovaizdžio konvenciją, 2000 (European Landscape Convention, 2000); Europos Tarybos Ministrų komiteto rekomendacijas CM/Rec(2008)3 valstybėms narėms dėl Europos kraštovaizdžio konvencijos įgyvendinimo gairių; IFLA kraštovaizdžio architektūros pripažinimo ar akreditavimo-profesinio mokymo programų rekomendacinį dokumentą (*IFLA Guidance Document for Recognition or Accreditation-Professional Education Programmes in Landscape Architecture*); E5 EFLA ECLAS Birmingemo dokumentą: „Minimalūs reikalavimai Europos kraštovaizdžio architektūros tyrimams, norintiems gauti profesinį pripažinimą, EFLA ir ECLAS, 2012“ (*E5 EFLA ECLAS Birmingham Document: Minimum Requirements for European Landscape Architectural Studies to Qualify for Professional Recognitions by EFLA and ECLAS*, 2012); ICOMOS Dokumentacijos centro dokumentą: „Pasaulio paveldo kultūrinis kraštovaizdis“, 2007 m. birželio mėn. (World Heritage Cultural Landscape, ICOMOS Documentation Centre, June 2007); Florencijos chartiją: Istoriniai sodai ir kraštovaizdžiai, 1982 (*The Florence Charter: Historic gardens and landscapes*, 1982); Vienos memorandumą apie pasaulio paveldą ir šiuolaikinę architektūrą – istorinio

Commented [MOU1]: Ši direktyva yra skirta reguliuojamoms profesijoms ir konkrečiu atveju įtakoja Architektūros studijų programas, bet ne Kraštovaizdžio

miesto kraštovaizdžio tvarkymas, 2005 (*VIENNA MEMORANDUM on World Heritage and Contemporary Architecture – Managing the Historic Urban Landscape*, 2005) ir kt.

4. Aprašas taikomas universitetinėms nuolatinėms pirmosios ir antrosios pakopų bei vientisosioms kraštovaizdžio architektūros studijų krypties studijų programoms. Kolegijose kraštovaizdžio architektūros krypties studijos negali būti vykdomos.

5. Aprašo tikslai:

5.1. Padėti aukštosioms mokykloms rengti, atnaujinti ir įsivertinti kraštovaizdžio architektūros studijų krypties studijų programas ir jų įgyvendinimo rezultatus.

5.2. Informuoti abiturientus, studentus, akademinę bendruomenę, darbdavius, socialinius partnerius, profesines asociacijas bei visuomenę apie kraštovaizdžio architektūros studijose įgyjamas žinias, supratimą ir gebėjimus.

5.3. Pateikti gaires kraštovaizdžio architektūros studijų krypties studijas vertinantiems ekspertams ir jas akredituojančioms institucijoms išorinio vertinimo metu ir padėti pasirengti aukštosioms universitetinėms mokykloms išoriniam bei vidiniam studijų vertinimui.

6. Šiame apraše naudojamos sąvokos apibrėžtos galiojančiuose Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose:

6.1. Kraštovaizdis – tai žmonių suvokiama vietovė (teritorija), kurios pobūdį nulėmė gamtiniai ir (ar) antropogeniniai veiksniai ir jų sąveika.

6.2. Kraštovaizdžio architektūra – taikomoji mokslo ir meno disciplina, formuojanti žmogaus erdvinę aplinką: statinių ir jų kompleksų dermę su kraštovaizdžio gamtiniu pagrindu ar jo atskirais elementais.

6.3. Kraštovaizdžio architektas – fizinis asmuo, baigęs universitetines menų studijų srities kraštovaizdžio architektūros krypties studijas ir įgijęs kraštovaizdžio architektūros bakalauro ar magistro kvalifikacinį laipsnį, arba teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs lygiavertę aukštojo universitetinio mokslo kraštovaizdžio architektūros krypties kvalifikaciją, nuolat keliantis savo žinių ir gebėjimų lygį ir kurio profesinė kvalifikacija pripažinta LR Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

6.4. Kultūrinis kraštovaizdis (tiek kaimiškas, tiek miestiškas) – teigiamas žmogaus ir aplinkos darnaus sambūvio rezultatas. Tai kryptingai formuojamas, tenkinantis biologinius, psichologinius (informacinius, estetinius), socialinius, ergonominius (tinkamumo veiklai), ekonominius gyvenamosios, darbo ir poilsio aplinkos kokybės poreikius kraštovaizdis. Kraštovaizdžio architektūros mokslo vystymosi raidoje gali būti vartojamos ir kitos kraštovaizdžio tipus įvardijančios sąvokos, pavyzdžiui: jūrinis kraštovaizdis, miestovaizdis, rekreacinis kraštovaizdis ir kt.

6.5. Kaimiškas (antropogenizuotas, agrarinis) kraštovaizdis – dėl gamtinių procesų ir žmonių veiklos sąveikos susiformavęs ir svarbiausius gamtinės struktūros bruožus išsaugojęs kraštovaizdis (žemės ūkio naudmenos, ekstensyviai užstatyti kaimai).

6.6. Miestiškas (antropogeninis, urbanizuotas) kraštovaizdis – žmogaus labai pakeistas, jo veiklos veikiamas, palaikomas ir vystomas kraštovaizdis (miestai, miesteliai, kompaktiškai užstatyti kaimų ir didelių techninių inžinerinių kompleksų teritorijos).

6.7. Kraštovaizdžio projektavimas – kraštovaizdžio objektų, nedidelių teritorijų (miesto kvartalo ar kelių kvartalų dydžio) kraštovaizdžio formavimas remiantis ekologiniais, ekonominiais, estetiniais, socialiniais ir kultūriniais kriterijais.

6.8. Kraštovaizdžio planavimas – strateginiais ir teritorijų planavimo dokumentais išreikšti ir patvirtinti į ateitį orientuoti veiksmai, kuriais siekiama išsaugoti, tobulinti, atkurti arba kurti didelių teritorijų (miesto, regiono ar šalies) kraštovaizdį, t.y. reguliuoti kraštovaizdžio kaitos procesus remiantis ekologiniais, ekonominiais, estetiniais, socialiniais ir kultūriniais kriterijais.

6.9. Kraštovaizdžio tyrimai – kraštovaizdžio erdvinės struktūros, ekologinių, ekonominių, socialinių procesų, kultūrinės vertės analizė ir vizualinio-estetinio, ekologinio, ekonominio, rekreacinio, socialinio ir kultūrinio potencialo vertinimas.

Commented [MOU2]: Tai nėra teisės aktas

Commented [MOU3]: Siūlome nerašyti šios sąvokos, nes suponuoja konfliktą su kitų specialybių veiklos lauku.

Commented [MOU4]: Šios sąvokos taip pat kelia konfliktą su architekto veikla. Siūlome jų atsisakyti

7. Kraštovaizdžio architektūros studijos gali būti vykdomos tik universitetinėse aukštosiose mokyklose nuolatine studijų forma. Universitetai gali vykdyti jungtines kraštovaizdžio architektūros krypties studijų programas su Lietuvos ar užsienio valstybių aukštosiomis mokyklomis.

8. Pirmosios pakopos studijų programos apimtis turi būti ne mažesnė kaip 180 kreditų. Antrosios pakopos studijų apimtis ne mažesnė kaip 120 kreditų. Vientisųjų studijų apimtis turi būti ne mažesnė kaip 300 kreditų.

9. Baigus kraštovaizdžio architektūros studijų krypties studijas įgyjami šie aukštojo mokslo kvalifikaciniai laipsniai:

9.1. Baigusiems kraštovaizdžio architektūros studijų krypties universitetines pirmosios pakopos studijas suteikiamas menų bakalauro kvalifikacinis laipsnis, patvirtinamas aukštosios mokyklos išduodamu bakalauro diplomu ir diplomo priedėliu.

9.2. Baigusiems kraštovaizdžio architektūros krypties antrosios pakopos arba vientisąsias studijas suteikiamas menų magistro kvalifikacinis laipsnis, patvirtinamas aukštosios mokyklos išduodamu magistro diplomu ir diplomo priedėliu.

10. Kraštovaizdžio architektūros krypties studijų programų sandara turi užtikrinti, kad bus pasiekti programos nustatyti studijų rezultatai: žinios, supratimas ir taikomieji gebėjimai, tiriamieji gebėjimai, specialieji, socialiniai ir asmeniniai gebėjimai. Visais atvejais praktiniams užsiėmimams (projektavimo pratyboms, praktikoms, baigiamajam darbui) turi būti skiriama ne mažiau kaip pusė studijų krypties dalykams skiriamo laiko.

11. Į kraštovaizdžio architektūros studijų krypties pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas konkurso būdu priimami ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą turintys asmenys, atsižvelgiant į mokymosi rezultatus, stojamųjų egzaminų rezultatus ir kitus įstatymų ar aukštosios mokyklos nustatytus kriterijus.

12. Į kraštovaizdžio architektūros studijų krypties antrosios pakopos studijas konkurso būdu priimami asmenys, turintys kraštovaizdžio architektūros studijų krypties menų bakalauro kvalifikacinį laipsnį.

13. Asmenys, baigę kitos nei kraštovaizdžio architektūra studijų krypties universitetines ir neuniversitetines pirmosios pakopos studijas ir įgiję bakalauro laipsnį konkurso tvarka priimami į universitetinės aukštosios mokyklos vykdomos kraštovaizdžio architektūros pirmosios pakopos (bakalauro) studijas studijų programos komiteto sprendimu įskaitant ne daugiau kaip 60 kreditų už dalykus, atitinkančius kraštovaizdžio architektūros studijų dalykus iš ankstesnių studijų.

14. Į vientisųjų studijų aukštesniuosius kursus (ne žemiau kaip į septintąjį semestrą), studijas vykdančios universitetinės mokyklos sprendimu, gali būti priimami asmenys, įgiję kraštovaizdžio architektūros studijų krypties menų bakalauro kvalifikacinį laipsnį.

15. Kraštovaizdžio architektūros studijų kryptis numato pilnavertes ir kryptingas universitetines studijas aukštojoje mokykloje, kurias baigus yra suteikiamas bakalauro ir magistro kvalifikacijos laipsnis būtinas verstis kraštovaizdžio architekto praktika ar jai prilyginama veikla.

16. Pagrindinis kraštovaizdžio architektūros studijų krypties tikslas – parengti aukštos kvalifikacijos specialistą, gebantį kokybiškai įvertinti gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio būklę, išteklius, urbanistines struktūras, kurti urbanizuoto, kultūrinio ir gamtinių teritorijų kraštovaizdžio, gamtinių ir kultūrinių kraštovaizdžių apsaugos, tvarkymo ir planavimo projektus, grindžiamus kraštovaizdžio, kaip darniai besivystančios sistemos suvokimu, gebantį kūrybiškai taikyti įgytas žinias kuriant darnius funkciniu ir estetiniu požiūriu kraštovaizdžio architektūros objektus, suvokiantį kraštovaizdžio architekto misiją ir atsakomybę bei gebantį profesinį tobulėjimą grįsti visą gyvenimą trunkančio mokymosi principais. Kiti tikslai:

16.1. Suteikti įvairias disciplinas ir sritis apimančias mokslo žinias, kurios įgalintų formuoti kraštovaizdį tarpdisciplininio aspektu įvertinant kiekvienos mokslo srities teikiamas žinias, vykdyti praktines kraštovaizdžio formavimo veiklas, integruoti skirtingų sektorių disciplinų požiūrius sprendžiant klausimus susijusius su naujų kraštovaizdžio vertybių kūrimu ir kokybės gerinimu.

Commented [MOU5]: Ar čia išbraukė aprašo rengejai? Jei taip, tai gerai, jei ne – turėtų būti išbraukta.

16.2. Išugdyti kvalifikuotą specialistą, mokantį taikyti įgytas žinias kraštovaizdžio architektūros objektams kurti, gebantį vykdyti kraštovaizdžio architektūros veiklą, kurio profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos įstatymų ir tarptautinių teisės aktų (*IFLA Europe*) nustatyta tvarka.

16.3. Išugdyti plačios erudicijos specialistą, pasižymintį išlavintu kūrybiniu potencialu, kritiniu ir sisteminiu mąstymu bei plačiu ir giliu sprendžiamos problemos suvokimu.

16.4. Išlavinti gebėjimus taikyti įgytas žinias skirtingų sektorių veiklos srityse (gebėti integruoti, pritaikyti kraštovaizdžio apsaugos, tvarkymo, planavimo ir projektavimo nuostatas sprendžiant klausimus, susijusius su kitų sričių veikla, kuri gali turėti poveikį kraštovaizdžio architektūrinei, estetinei, ekologiškai kokybei ar kt.), bendradarbiauti su kitų sričių specialistais ir laisvai bendrauti su visuomene, siekiant geriausio rezultato, kelti profesinę kvalifikaciją per visą gyvenimą trunkantį mokymąsi.

16.5. Suteikti erdvės suvokimo, jos sisteminio vertinimo bei projektavimo patirties įgūdžių, reikalingų profesionaliai savarankiškai ar kolektyvinei kraštovaizdžio architektūros veiklai, suteikti akademinės patirties kraštovaizdžio vertinimo (patirtis analizuojant ir suprantant kraštovaizdžio charakteristikas, jas keičiančius veiksniai, identifikuojant ekologines, estetiškes ir kitas erdvės vertybes, vertinant grėsmes ir riziką), kraštovaizdžio projektavimo, kraštovaizdžio planavimo (patirtis planuojant skirtingo lygmens ir statuso teritorijas, dėmesį skiriant planuojamų teritorijų ekologinio stabilumo užtikrinimui, gamtinio karkaso ir struktūrų vystymo principų nustatymui skirtinguose kraštovaizdžio tipuose, saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo sprendinių formulavimui, rekreacinių teritorijų vystymui ir įveiklinimui) srityse.

16.6. Supažindinti su aktualiais teisės aktais, išlavinti gebėjimą sekti ir ieškoti atsinaujinančių teisės aktų bei kitos aktualios teisinės dokumentacijos redakcijų. Išlavinti suvokimą suprasti teisės aktų svarbą ir vaidmenį kuriant kraštovaizdžio architektūros projektus.

17. Suteikiamas menų bakalauro laipsnis atitinka šeštąjį Lietuvos kvalifikacijų sandaros lygį ir atitinkamai šeštąjį Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos lygmenį bei Europos aukštojo mokslo erdvės kvalifikacijų sąrangos pirmąją pakopą.

18. Suteikiamas menų magistro laipsnis atitinka septintąjį Lietuvos kvalifikacijų sandaros lygį ir atitinkamai septintąjį Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos lygmenį bei Europos aukštojo mokslo erdvės kvalifikacijų sąrangos antrąją pakopą.

II SKYRIUS STUDIJŲ KRYPTIES SAMPRATA IR APRĖPTIS

19. Kraštovaizdžio architektūros studijų krypties pirmosios pakopos absolventas (menų bakalauras) vadovaujant atestuotam projektų vadovui gali projektuoti nesudėtingus kraštovaizdžio architektūros objektus, dalyvauti rengiant atskirųjų ir priklausomųjų želdynų tvarkymo ir kūrimo projektus, viešųjų erdvių projektus, planuoti miesto gamtinį ir urbanizuotą kraštovaizdį, parengti statinio sklype sutvarkymo (sklypo plano) projekto dalį, rengti savivaldybės ir vietovės lygmens kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentus.

20. Kraštovaizdžio architektūros studijų krypties antrosios pakopos (vientisųjų studijų) absolventas (menų magistras) gali savarankiškai ir kompleksinėse kūrybinėse grupėse, vadovaujant atestuotam projektų vadovui, rengti kraštovaizdžio raidos, tvarkymo, priežiūros ir kitus planus, projektuoti įvairaus lygmens kraštovaizdžio architektūros objektus, savarankiškai vykdyti kraštovaizdžio architektūros tyrimus. Taip pat gali tęsti studijas meno (mokslo) doktorantūroje. Absolventas, įgijęs kraštovaizdžio architektūros krypties menų magistro kvalifikacinį laipsnį gali siekti profesinės kvalifikacijos pripažinimo (atestavimo, profesinio vardo apsaugos ar kitu būdu) teisės aktų nustatyta tvarka.

21. Teisės aktų nustatyta tvarka pripažinus profesinę kvalifikaciją, absolventas (menų magistras) gali:

Commented [MOU6]: Siūlome braukti, be projekto vadovo turinčio architekto atestatą šios veiklos vykdyti negalės.

Commented [MOU7]: Tai yra architekto kompetencijos darbai, ne kraštovaizdžio architekto.

21.1. Atlikti pastatų aplinkos, gamtinės, kaimo ir miesto teritorijos, rajono, regiono, subregiono, šalies estetiškos bei fizinės būklės sisteminius tyrimus, vertybių būklės ir konfliktų, tendencijų analizę ir vertinimą kraštovaizdžio apsaugos, tvarkymo ir darnaus formavimo požiūriu.

21.2. Rengti pastato struktūroje integruojamų želdinių projektus ar jų dalis (žalius stogus, žalias sienas, žiemos sodus, oranžerijas), pastato ar pastatų komplekso aplinkos formavimo ar tvarkymo (želdinių, lietaus sodų, paviršinio vandens tvarkymo sistemų), ~~nesudėtingų~~ kraštovaizdžio statinių (parko, skvero) ir įrenginių projektus ar jų dalis.

21.3. Projektuoti ir planuoti atvirašias (viešąsias) erdves: aikštes, skverus, sporto ir laisvalaikio aikštynus, miesto sodus ir parkus, vandens telkinius bei jų kranto zonas, paplūdimius, kultūrinį kraštovaizdį, žaliosios infrastruktūros objektus – gatvių erdves, alėjas, bulvarus, pėsčiųjų ir biotransporto kelius, pėsčiųjų zonas, kapines, kurti žaliosios infrastruktūros projektus ir planus.

21.4. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme nustatytais atvejais, vadovaujant atestuotam teritorijų planavimo projekto vadovui, rengti kraštovaizdžio tvarkymo planus, želdynų sistemos formavimo planus vietovės ir savivaldybės lygmens detaliojo, kompleksinio, specialiojo ir bendrojo teritorijų planavimo.

21.5. Vadovaujant atestuotam projekto vadovui, rengti kultūrinio kraštovaizdžio projektus ir planus, kraštovaizdžio parkų projektus. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme nustatytais atvejais rengti detaliojo (kompleksinio), specialiojo ir bendrojo teritorijų planavimo dokumentus.

21.7. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme nustatytais atvejais vadovaujant atestuotam tvarkybos darbų projektų Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos projekto vadovui, vykdyti su nekilnojamojo kultūros paveldo apsauga susijusią veiklą: rengti istorinių parkų ir kitų nekilnojamojo kultūros paveldo kraštovaizdžio objektų tvarkybos projektus, nekilnojamojo kultūros paveldo objektų tvarkybos projektų kraštovaizdžio dalis, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentus. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme nustatytais atvejais, vadovaujant atestuotam projektų vadovui ar įgijus atitinkamą teisės aktų nustatytą atestatą veiklai, rengti saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentus ir vadovauti saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimui.

21.8. Organizuoti, valdyti ir vykdyti kraštovaizdžio architektūros tyrimų, formavimo ir priežiūros procesus.

21.9. Vykdyti kraštovaizdžio architektūros mokslinę, ekspertinę ir (arba) pedagoginę veiklą bei visuomenės švietimą kraštovaizdžio architektūros klausimais.

22. Kraštovaizdžio architektūros studijų krypties programose turi būti įvertinti ryšiai su kitomis studijų kryptimis ir profesinėmis veiklomis, atsižvelgta į kraštovaizdžio architektūros objektų praktinių problemų sprendimų integralumą su gamtos mokslų (augalų biologijos, botanikos, dendrologijos, geologijos, dirvožemio mokslų, klimatologijos, aplinkos fizikos, ekologijos, hidrologijos, aplinkotyros), ~~urbanistikos~~, architektūros, paveldosaugos, menotyros, dizaino, rekreacijos, gamtinės geografijos, visuomeninės geografijos, inžinerijos, technologijų, socialiniais, humanitariniais, sveikatos mokslais, filosofijos ir kitų sričių bei krypčių veiklomis, kurios padeda ugdyti teritorijos, kaip visumos, vertinimą, suprasti gamtinės, socialinės, ekonominės, urbanistinės aplinkos sąsajas, ekologinius, biologinės įvairovės apsaugos bei klimato kaitos kontekste atsirandančius iššūkius, komunikuoti ir skatinti visuomenės įsitraukimą priimant sprendimus dėl architektūrinės, rekreacinės, estetiškos, ekologinės, socialinės aplinkos kokybės.

23. Kraštovaizdžio architektūros studijų krypties programų turinyje turi atsispindėti prioritетinių uždavinių, įvardintų Europos kraštovaizdžio konvencijoje, Biologinės įvairovės išsaugojimo strategijoje iki 2030 m. tikslai susieti su visuomenės požiūrio keitimu ir jos įsitraukimo į sprendimų priėmimą skatinimu, visuomenės švietimu, ekologine atsakomybe, numatant žinių, susijusių su komunikacijos ir informacijos paslaugomis įgyjimą. Kraštovaizdžio architektūros studijų krypties programose turi būti atsižvelgiama į kraštovaizdžio architektūros teorijos mokslinių tyrimų raidą, pasaulines tendencijas ir skirtingų mokslo sričių tyrimų ir techninių revoliucijų lemiamą naujovių įtaką, identifikuojant naujus originalius studijų dalykų objektus ir jų rezultatus, kurie galimai turės didelę įtaką studijų krypties raidai

Commented [MOU8]: Aikščių projektavimui reikalinga architekto kvalifikacija. Kraštovaizdžio architektas gali dalyvauti kartu su architektu.

Formatted: Highlight

Commented [MOU9]: Siūlome taip perfrazuoti sakinį, bus aiškiau.

Formatted: Highlight

Deleted: dokumentuose kraštovaizdžio tvarkymo planus, želdynų sistemos formavimo planus

Formatted: Highlight

Commented [MOU10]: Išbraukta teisingai.

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

Formatted: Strikethrough, Highlight

Commented [MOU11]: Reikalinga architekto kompetencija

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

ir leis prognozuoti studijų krypties kaitos tendencijas, taip pat ir rengiamų specialistų veiklos ypatumų kaitą.

III SKYRIUS BENDRIEJI IR SPECIALIEJI STUDIJŲ REZULTATAI

24. Numatomi studijų rezultatai privalo aiškiai nusakyti visumą žinių, gebėjimų, įgūdžių ir kompetencijų, kurias turi įgyti baigęs studijų programą absolventas ir be kurių neįmanoma kraštovaizdžio architekto veikla. Išskiriami bendrieji ir specialieji studijų programos rezultatai.

25. Bendrieji gebėjimai suteikia reikiamų žinių kompetenciją analizuoti apie reiškinius ir veiksmus bei sintetuoti jų rezultatus, o specialieji – supratimą ir gebėjimus, būtinus naujų kraštovaizdžių kūrimui ir esamų tvarkymui kraštovaizdžio planavimo, projektavimo ir priežiūros sferose; kraštovaizdžio prigimties, jo kaitos erdvėje ir laike suvokimą, holistines žinias ir supratimą apie jį veikiančias jėgas.

26. Baigus kraštovaizdžio architektūros krypties pirmosios studijų pakopos universitetines studijas, turi būti pasiekti šie studijų rezultatai:

26.1. Žinios ir jų taikymas:

26.1.1. Įgytas žinias geba taikyti kraštovaizdžio pažinimo ir poveikio kraštovaizdžiui vertinimo srityse – turi būti susipažinę ir gebėti taikyti su kraštovaizdžio apsauga, tvarkymu ir planavimu susijusius ir šalyje galiojančius teisės aktus, geba atpažinti ir suprasti kraštovaizdžio teritorinius vienetų, įvairaus lygmens teritorijų kraštovaizdžio morfologinę, ekologinę, kultūrinę, vizualinę struktūrą, konkrečių vietų fizines kraštovaizdžio charakteristikas. Supranta kraštovaizdžio vystymosi procesą, jį įtakančius veiksniai, sugeba numatyti galimas grėsmes ir rizikas. Geba įvertinti ir nustatyti kraštovaizdžio vertybes. Suvokia visuomenės kaip aktyvaus kraštovaizdžio formavimo proceso dalyvio vaidmenį išsaugant vietos tapatumą bei išskirtinumą. Geba atskleisti ryšius ir sąsajas tarp vietovės struktūrinių elementų ir numatomo jų poveikio kraštovaizdžiui.

26.1.2. Demonstruoja esminį profesijai erdvinį mąstymą, vietovės gamtinio ir kultūrinio identiteto suvokimą, supranta esminius tradicinės ir moderniosios kultūros (kraštovaizdžio architektūros ir kitų meno sričių) reiškinius, geba juos kūrybiškai analizuoti, sisteminti ir apibendrinti.

26.1.3. Geba kryptingai taikyti įgytas kraštovaizdžio architektūros teorijos žinias kraštovaizdžio architektūros projektavimo srityje, naudodamas kraštovaizdžio architektūros kompozicijas, želdynų projektavimo ir teritorijų planavimo metodikas, rengdamas conceptualius ir detalius kraštovaizdžio architektūros sprendinius, prognozuodamas kraštovaizdžio raidos tendencijas; turi kraštovaizdžio planavimo, projektavimo ir priežiūros žinių, supratimą ir gebėjimus kurti naujus kraštovaizdžius ir tvarkyti esamus, planuoti ir projektuoti infrastruktūros projektų kraštovaizdį, vertinti poveikį aplinkos kokybei.

26.1.4. Geba taikyti profesines dalykines ir tarpdalykines kultūrinio kraštovaizdžio interpretavimo ir tvarkybos, kraštovaizdžio medžiagų ir konstrukcijų, dekoratyviosios augalijos, dirvožemio mokslų, augalų biologijos ir botanikos, kraštovaizdžio konstrukcijų ir technologijų, inžinerinių geodezinių matavimų, statybos ir teritorijų planavimo teisės, atvirų erdvių planavimo, parkų ir sodų tvarkybos bei priežiūros, ekologijos, aplinkos politikos žinias, reikalingas rengiant kraštovaizdžio architektūros projektus bei juos įgyvendinant.

26.1.5. Geba įgytas žinias taikyti kraštovaizdžio planavimo srityje – nustatyti kraštovaizdžio kokybės tikslus atsižvelgiant į bendrą kraštovaizdžio pobūdį, išskirti funkcines zonas, numatyti racionalaus žemės gelmių išteklių, žemės ūkio naudmenų, miškų, kitų gamtos išteklių išsaugojimo ir naudojimo, gamtinio karkaso ir ekologiškai pagrįstos žemės kurti, naudojimo teritorinės struktūros formavimo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo priemones savivaldybės ir vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentuose.

26.1.6. Geba įgytas bendrąsias universitetines (filosofijos, užsienio kalbų, estetikos, meno istorijos, sociologijos, ekonomikos, vadybos) ir taikomąsias studijų krypties (dirvotyros, geologijos,

Commented [MOU12]: Reikalinga architekto kompetencija

Formatted: Strikethrough, Highlight

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

Commented [MOU13]: Reikalinga architekto kompetencija

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

botanikos, dendrologijos, kraštovaizdžio architektūros teorijos ir istorijos, architektūros ir urbanistikos pagrindu, specialybės kalbos ir kitas) žinias taikyti praktiniam kraštovaizdžio projektavimui.

26.2. Gebėjimai vykdyti tyrimus:

26.2.1. Geba tirti socialinius ir kultūrinius reiškinius, veiksmus, procesus, sintezuoti tyrimų rezultatus, taikyti kraštovaizdžio architektūros teorijos ir kraštovaizdžio technologijos sričių tyrimų metodikas, praktinėje veikloje remiasi įvairių mokslinių tyrimų rezultatais, nustato ir įvertina socialinius, meninius ir ekonominius prioritetus, ieškodamas informacijos pirminiuose ir antriniuose šaltiniuose.

26.2.2. Geba rinkti ir apibendrinti duomenis, reikalingus vykdant mokslinius tyrimus kraštovaizdžio architektūrinėms, ~~urbanistinėms, paveldosauginėms~~ ir aplinkos formavimo problemoms spręsti, yra pasirengęs vykdyti nesudėtingų objektų kraštovaizdžio architektūros projektavimo darbus, formuluoti ir argumentuoti pagrįsti konceptualius ir detaliuosius sprendinius priešprojektinių praktinių ir mokslinių tyrimų rezultatais.

26.3. Specialieji gebėjimai:

26.3.1. Geba, vadovaujant projekto vadovui, parengti kraštovaizdžio architektūros projektą, spręsti pastatų ir infrastruktūros objektų aplinkos bei kitų atvirųjų erdvių kraštovaizdžio formavimo uždavinius, kurti kokybiškas, daigafunkcines, teikiančias įvairias ekosistemines paslaugas viešąsias erdves, želdynus, žaliąsias jungtis. Geba pasiūlyti sprendimus, susijusius su žaliosios infrastruktūros kūrimo poreikiu urbanizuotose teritorijose, formuoti kokybišką žmogaus gyvenamąją aplinką, išlaikant statinių ir jų kompleksų dermę su kraštovaizdžio gamtiniu pagrindu ar jo atskirais elementais.

26.3.2. Geba organizuoti kūrybinį gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio architektūros formavimo (tyrimų, vertinimo, projektavimo, įgyvendinimo, priežiūros) procesą, projektuoti įvairios paskirties ir sudėtingumo kraštovaizdžio objektus, naudodamasis tradiciniais ir šiuolaikiniais kompiuterinio projektavimo metodais, grafines raiškos priemonėmis.

26.3.3. Geba kūrybiškai ir meniškai kritiškai mąstyti, taikyti tradicines menines, skaitmenines ir kitas reikiamas kraštovaizdžio architektūros vizualinės raiškos priemones, racionaliai formuluoti argumentus ir kriterijus, operatyviai priimti optimalius sprendimus, kritiškai vertinti ir taikyti teorines ir praktines naujoves, sistematinti duomenis.

26.3.4. Geba, pagal estetines idėjas ir intelektualines nuostatas formuluoti ir perteikti savo idėjas vaizdiniais, žodžiu ir raštu, spręsti problemas ir priimti pagrįstus optimalius kraštovaizdžio architektūros sprendimus.

26.4. Socialiniai gebėjimai:

26.4.1. Geba dirbti komandinį darbą su kraštovaizdžio architektais bei kitų sričių specialistais, įtaigiai ir argumentuotai diskutuoti, bendrauti ir bendradarbiauti su kitų sričių specialistais, atsižvelgti į kraštovaizdžio gamtinės ir urbanizuotos aplinkos įvairovę ir daigakultūrę aplinką, prisitaikyti prie naujų ir kintančių situacijų.

26.4.2. Geba bendrauti vaizdiniais, žodžiu ir raštu, kompiuterinės komunikacijos ir tradicinės vizualinės raiškos būdais aiškiai perteikti kraštovaizdžio architektūrai svarbią informaciją ir idėjas, spręsti problemas derybų, moderavimo ir konflikto valdymo metodais.

26.4.3. Geba profesionaliai ir atsakingai atlikti kraštovaizdžio architektūros sprendinių pagrindimo užduotis ir prisiimtus įsipareigojimus.

26.4.4. Geba prisiimti socialinę atsakomybę – vertinti ir prognozuoti ilgalaikes kraštovaizdžio architektūrinės veiklos socialines pasekmes, suvokia kultūrinio identiteto, vietovės konteksto ir atsakomybės prieš visuomenę svarbą.

26.5. Asmeniniai gebėjimai:

26.5.1. Geba tiksliai ir kryptingai planuoti savo laiką ir veiklą, gerinti bendravimo, vadovavimo ir organizacinius įgūdžius.

26.5.2. Geba siekti kraštovaizdžio architektūros metodinių naujovių ir kelti savo profesinę kompetenciją, ugdyti ir tobulinti profesinius mąstymo, mokymosi, kraštovaizdžio projektavimo, meninės raiškos, kritinės analizės ir kitus kraštovaizdžio architekto veiklai reikalingus įgūdžius.

26.5.3. Geba sekti teisinę bazę, susijusią su kraštovaizdžio projektavimu ir planavimu.

Commented [MOU14]: Reikalinga architekto kompetencija

Formatted: Strikethrough, Highlight

27. Antrosios pakopos studijų rezultatai turi apimti pirmosios pakopos rezultatus ir papildyti juos gebėjimais reikalingais nacionalinės ir regioninės kraštovaizdžio architektūros politikos formavimui ir jos įgyvendinimui, dalyvauti vertinant, planuojant, projektuojant valstybės lygmens ir regiono lygmens projektus, ~~valstybės saugomų ir nacionalinio reikšmingumo lygmens kultūros paveldo vietas (jei jos atitinka kituose teisėse aktuose nustatytus reikalavimus, reikalingus tokių projektų rengimui)~~. Antrosios pakopos ar vientisųjų universitetinių studijų rezultatai:

27.1. Žinios ir jų taikymas:

27.1.1. Geba naujausias profesines dalykines žinias, praplečiančias bakalauro studijų metu įgytas žinias, originaliai vystyti ir (ar) taikyti jas sudėtingų kultūrinių (meno, kraštovaizdžio architektūros) reiškinų suvokimui; geba taikyti įgytas filosofijos, estetikos, meno ir šiuolaikinės kraštovaizdžio architektūros teorijos, psichologijos žinias, jas kūrybiškai analizuodamas ir sistemindamas, turi holistinių žinių ir supratimą apie krašto kultūrinio identiteto svarbą, kraštovaizdžio architektūros prigimtį, jo kitimą erdvėje ir laike bei jį veikiančias jėgas (plati erudicija).

27.1.2. Geba giliai suvokti šiuolaikinę mokslinių tyrimų metodologiją, mokslinių tyrimų programų rengimo ir jų vykdymo metodiką, kraštovaizdžio gamtinių ir urbanizuotų struktūrų analizės metodus, kraštovaizdžio architektūros teritorinių sistemų tyrimų metodologijos žinias ir jų taikymo formas; kraštovaizdžio architektūros projektuose geba taikyti meninės kompozicijos, kraštovaizdžio ekologijos, sudėtingų kraštovaizdžio erdvių projektavimo ir aplinkos planavimo metodologijas, teritorinių inžinerinių sistemų, teisinių aktų, reglamentuojančių kraštovaizdžio planavimą bei kraštovaizdžio projektavimą ir kitas žinias.

27.1.3. Geba kraštovaizdžio architektūros teorijos metodologijos žiniomis, fundamentaliųjų arba taikomųjų mokslinių ir meninės kūrybos tyrimų rezultatais pagrįsti bendrakultūrinių reiškinų suvokimą, kritiškai mąstyti, kūrybiškai analizuoti ir sisteminti, savarankiškai planuoti ir valdyti projektą. Saugomų teritorijų planavimo dokumentuose geba nustatyti kraštovaizdžio apsaugai ir naudojimui reguliuoti skirtas kraštovaizdžio tvarkymo zonas ir jų reglamentus, gamtos ir kultūros paveldo objektų apsaugos ir tvarkymo kryptis bei priemones, ~~kultūros paveldo kompleksinių objektų ir kultūros paveldo vietovių nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos ir veiklos plėtojimo paveldosaugos reikalavimus, taip pat kraštovaizdžio formavimo, rekreacinės infrastruktūros kūrimo ir kitas tvarkymo priemones. Geba numatyti teritorijas želdynų plėtrai, esamų apsaugai, nustatyti individualius atskirųjų ir priklausomųjų želdynų apsaugos ir tvarkymo principus, apsaugos ir naudojimo privalomuosius reikalavimus ir kt.~~

27.2. Gebėjimai vykdyti tyrimus:

27.2.1. Geba rinkti, apdoroti, sisteminti, analizuoti ir sintezuoti informaciją, teorines ir dalykines žinias taikyti kraštovaizdžio architekto kūrybinėje veikloje, atlikdamas mokslinius tyrimus ir, remdamasis jais, formuluoti ir argumentuoti pagrįsti sprendimus; geba atlikti kraštovaizdžio bendrojo pobūdžio analizę, taikyti estetinių kraštovaizdžio tyrimų metodologiją.

27.2.2. Geba taikyti naujausių mokslinių tyrimų metodikų žinias taikomųjų tyrimų veikloje, naudoja įvairius mokslinių tyrimų metodus, modernias informacines technologijas; geba apdoroti, analizuoti, sintetinti ir vertinti duomenis bei formuluoti išvadas.

27.2.3. Geba savarankiškai atlikti taikomojo pobūdžio tyrimus, identifikudamas kraštovaizdžio architektūros kokybę įtakančias konfliktines situacijas, nustatydamas kaitos tendencijas, išteklių fondą, jo naudojimo ir (ar) vystymo kryptis, ekologinę būklę, įvertinti alternatyvius variantus, numatyti galimą poveikį aplinkai, atsakingai taikyti darnaus vystymo principus, rengdamas kraštovaizdžio architektūros projektus, formuluoti argumentuotas išvadas ir, remdamasis atliktais tyrimais, parengti projektavimo programą, planuoti ir organizuoti projektavimo procesą, spręsti sudėtingus sisteminius kraštovaizdžio architektūros vertės klausimus, valdyti komplikuotus kraštovaizdžio architektūros projektų rengimo, įgyvendinimo ir priežiūros procesus.

27.3. Specialieji gebėjimai:

27.3.1. Geba, pasitelkdamas estetines, moralines nuostatas ir intelektualinius kūrybinius sugebėjimus, plačiai matyti kraštovaizdžio kultūrinių ir socialinių problemų lauką, konceptualiai mąstyti, racionaliai formuluoti argumentus ir priimti optimalius kraštovaizdžio architektūros sprendimus.

Formatted: Strikethrough, Highlight

Commented [MOU15]: Reikalinga architekto kompetencija

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

Formatted: Strikethrough, Highlight

Commented [MOU16]: Reikalinga architekto kompetencija

Formatted: Strikethrough, Highlight

Formatted: Highlight

27.3.2. Geba savarankiškai ir kokybiškai spręsti sudėtingus želdynų formavimo bei kraštovaizdžio architektūros uždavinius mokslinių tyrimų rezultatų ir tendencijų kontekste, ~~parengti įvairios paskirties ir sudėtingumo teritorijų bei viešųjų erdvių projektus.~~

27.3.3. Išmano šiuolaikinių kraštovaizdžio architektūros vizualiosios meninės raiškos, techninių projektavimo ir mokslinių tyrimų priemones, moka laisvai naudotis tradiciniais bei moderniais kraštovaizdžio projektavimo metodais ir grafinės išraiškos priemonėmis, rengdamas originalius šiuolaikiškus kraštovaizdžio architektūros projektus.

27.4. Socialiniai gebėjimai:

27.4.1. Turi vadovavimo įgūdžių, geba inicijuoti jungtinius projektus ir veiklas, organizuoti savo, komandos ir kolektyvo darbą, dirbti kraštovaizdžio architektų, tarpdisciplininėse tyrėjų bei kūrybinėse grupėse, dalyvauti mokslinėse ir kūrėjų diskusijose, gerbti kolegų nuomonę, bendrauti ir bendradarbiauti su kitų sričių specialistais, kritiškai ir savikritiškai mąstyti, atsižvelgdamas į nuomonių ir kultūrų įvairovę.

27.4.2. Geba tobulinti organizacinius įgūdžius (iniciatyvumą, verslumą, inovatyvumą), vykdydamas pavestas kraštovaizdžio tyrimų, vertinimo ir formavimo užduotis, vadovautis profesine etika ir pilietiškumu, prisiimti kolektyvinę ir socialinę atsakomybę, moka vertinti ir prognozuoti ilgalaikes kraštovaizdžio architektūrinės veiklos socialines pasekmes, suvokia atsakomybę prieš visuomenę.

27.4.3. Geba įtaigiai, aiškiai ir nedviprasmiškai perteikti atlikto mokslinio tyrimo informaciją bei idėjas specialistų ir nespecialistų auditorijoms, turi rašytinio ir žodinio bendravimo įgūdžių lietuvių kalba (užsienio studentai anglų kalba) ir bent viena iš užsienio kalbų, universalios komunikacijos ir tradicinės vizualinės raiškos patirties.

27.5. Asmeniniai gebėjimai:

27.5.1. Geba mąstyti ir veikti integraliai ir holistiškai, siekti naujovių ir kelti savo profesinę kompetenciją, sugeba ugdyti ir tobulinti savo profesinius mąstymo, mokymosi, projektavimo, meninės raiškos, kritinės analizės ir kitus kraštovaizdžio architekto veiklai reikalingus įgūdžius.

27.5.2. Giliai suvokia atsakomybę už savo veiklos ir jos rezultatų pasekmes visuomenės ekologinei, socialinei aplinkai, ekonominei kultūrinei raidai, gerovei, krašto kultūrinio identiteto išsaugojimui.

IV SKYRIUS DĖSTYMAS, STUDIJAVIMAS IR VERTINIMAS

28. Kraštovaizdžio architektūros studijų krypties programos turi užtikrinti, kad kraštovaizdžio architektūros krypties studijose bus pasiekti numatomi studijų rezultatai. Jose turi būti studijuojami meniniai ir funkciniai erdvių ir tūrių formavimo principai, naujai projektuojamos aplinkos santykis su istoriškai susiformavusia aplinka, ugdomi kūrybinio, tiriamojo darbo ir informacijos paieškos įgūdžiai, diegiama individualaus ir kolektyvinio kūrybinio darbo patirtis. Fundamentalieji mokslai (filosofija, estetika, menotyra, geografija, ekologija) ir taikomieji mokslai (augalų biologija, botanika, dendrologija, geologija, aplinkos inžinerija) privalo būti sudedamąja kraštovaizdžio architektūros krypties studijų programos turinio dalimi. Studentų gebėjimai ugdomi teorines studijas derinant su sudėtingais praktiniais uždaviniais – rengiant kraštovaizdžio architektūros projektus, nuolat konsultuojantis su darbų vadovais ir mokantis iš išskylančių problemų rengiant juos.

29. Studijų krypties dalykų vieta ir seka programoje grindžiama tarpdalykiniais ryšiais – kraštovaizdžio architektūros, gamtos, paveldosaugos, inžinerinių, technologijos, socialinių bei meno dalykų sąsaja. Didžioji studijų programos dalis skiriama studijų krypties dalykams ir užtikrina deramą profesinį pasirėmimą, o bendrųjų universitetinių studijų ir specialaus lavinimo dalykų dalys skirtos platesnei pasaulėžiūrai ir erudicijai vystyti. Pagrindiniai studijų metodai yra paskaitos, konsultaciniai seminarai, praktinės užduotys, atvejo analizė, problemų sprendimu ir inovatyvumu grįstas mokymas, individualių projektų rengimas, komandiniai projektai, patirtinis mokymas, tyrinėjimu grįstas mokymas ir kt.

Formatted: Strikethrough, Highlight

Commented [MOU17]: Reikalinga architekto kompetencija ir kvalifikacija.

Formatted: Strikethrough

Formatted: Strikethrough, Highlight

30. Profesinės praktikos atliekamos kraštovaizdžio architektūros, architektūros, urbanistinio projektavimo ar kitose kraštovaizdžio architektūros problematika užsiimančiose įmonėse. Jų tikslas yra patikrinti ir pagilinti studijų metu įgytas žinias, įgauti savarankiškos profesinės veiklos įgūdžių. Profesinės praktikos vadovu (mentoriumi) gali būti pagal teisės aktus atestuotas projekto vadovas ar meno kūrėjas aktyviai dalyvaujantis mokslinėje ir (ar) kūrybinėje veikloje. Profesinės veiklos praktikai organizuoti rekomenduojama sudaryti bendradarbiavimo sutartis su kraštovaizdžio architektūros projektavimo įmonėmis (socialiniais partneriais), turinčiomis reikiamą materialinę ir programinę bazę bei personalą, galintį dirbti su studentais.

31. Studentų pasiekimų vertinimo kriterijai turi būti tiesiogiai siejami su studijų programos tikslais ir patikrinamais studijų rezultatais. Vertinamas įgytų žinių taikymas praktikoje, meninis estetiškas, inžinerinis technologinis išprusimas, sugebėjimas įtaigiai pateikti savo idėjas, savarankiškai mokytis ir dirbti. Studijų procese gali būti taikomi įvairūs vertinimo metodai: diagnostinis vertinimas (pirminis eskizas), formuojamasis vertinimas (neformalus vertinimas individualių konsultacijų metu, tarpinės peržiūros rezultatų vertinimas), apibendrinamasis vertinimas (atsižvelgiant į atvejo analizę, kursinio (baigiamojo) projekto vertinimas).

32. Studijų dalykų vertinimo sistema turi būti:

32.1. Pagrįsta ir patikima, t. y. vertinimas siejamas su studijų programos tikslais ir vykdomas keliais aspektais, tokiais, kaip plati erudicija, sisteminis požiūris, sprendinių kokybė, inovatyvumas, gebėjimas pristatyti ir argumentuoti diskutuoti. Galutinis įvertinimo balas susideda iš kelių vertinimų, apimančių skirtingus kursinio projekto (darbo) ir studijų eigos aspektus.

32.2. Įvertinanti gebėjimus, žinias ir studijų nuoseklumą, t. y. įvertinamos žinios, jų taikymas, kūrybiškumas, darbo eiga.

32.3. Nešališka, objektyvi ir atvira, t. y. vertinimą vykdo kelių dėstytojų (ekspertų) komisija. Komisijos posėdžio metu projektų pristatymas, aptarimas ir vertinimas vykdomas dalyvaujant studentų atstovams. Įvertinimas atliekamas remiantis universiteto nustatytais kriterijais. Su vertinimo sistema ir vertinimo kriterijais studentai turi būti supažindinti pateikiant konkrečius projekto (darbo) užduotį. Studentui jo studijų vertinimo kriterijai ir duomenys yra atviri.

33. Studijų procese turi būti siekiama įgyvendinti mokymosi visą gyvenimą principą. Programa, jos turinys ir didaktinė sistema studentus turi motyvuoti studijuojant naudotis įvairiais žinių įgijimo išteklių ir šaltinių, o dėstytojus – į studijų procesą integruoti naujoves.

V SKYRIUS STUDIJŲ PROGRAMŲ VYKDYMO REIKALAVIMAI

34. Akademini personalas vertinamas pagal mokslinę, pedagoginę, meninę ir praktinę patirtį: dalyvavimą moksliniuose tyrimuose ir kraštovaizdžio architektūros projektų rengime, pažangių studijų metodų taikymą, patirtį tarptautinėje mokslinėje ir pedagoginėje erdvėje, gebėjimą bendrauti užsienio kalbomis, dalyvavimą konferencijose, kvalifikacijos tobulinimą programose ir stažuotėse, pripažinimą profesinėse, mokslinėse bendrijose, profesinį įžvalgumą, asmeninį domėjimąsi studentų studijų reikalais, gebėjimą patarti studentams dėl studijų planų, profesinės karjeros ir kriterijų, kuriais remiantis vertinamos studijų metu įgytos žinios ir gebėjimai. Kiekviena aukštoji universitetinė mokykla numato minimalius kvalifikacinius dėstytojų pareigybių reikalavimus, kurie negali prieštarauti galiojantiems teisės aktams. Dėstytojai turi išmanyti ir suprasti kriterijus, kuriais remiantis akredituojamos studijų programos. Rekomenduotina parenkant akademinio personalo struktūrą skirti dėmesį ne tik mokslo, bet ir profesinės veiklos pasiekimams dėstomų dalykų turinio srityje. Akademini personalo struktūra pagal studijų lygį:

34.1. Formalieji reikalavimai, keliami pirmosios studijų pakopos programų dėstytojų sudėčiai (*inter alia* vientisųjų studijų programos dalies, atitinkančios pirmąją studijų pakopą) ir kvalifikacijai, turi atitikti galiojančius bendruosius studijų programų vykdymui nustatytus reikalavimus bei kitus studijas ir jų vykdymą reglamentuojančius teisės aktus. Ne daugiau kaip 40 procentų krypties dalykus dėstančių dėstytojų gali būti praktikai, per pastaruosius 7 metus įgiję ne trumpesnę kaip 3 metų dėstomus

taikomuosius dalykus atitinkančią profesinės veiklos patirtį. Ne mažiau kaip 15 procentų krypties dalykų apimties turi dėstyti profesoriaus pareigas einantys dėstytojai. Ne mažiau kaip pusę studijų krypties dalykų apimties turi dėstyti mokslininkai arba pripažinti menininkai (meno dalykus).

34.2. Formalieji reikalavimai, keliami antrosios studijų pakopos dėstytojų sudėčiai (*inter alia* vientisųjų studijų programos dalies, atitinkančios antrąją studijų pakopą) ir kvalifikacijai, turi atitikti galiojančius bendruosius studijų programų vykdymui nustatytus reikalavimus bei kitus studijas ir jų vykdymą reglamentuojančius teisės aktus. Ne mažiau kaip 80 procentų magistrantūros dėstytojų turi turėti mokslo (meno) laipsnį (būti pripažinti menininkai). Ne daugiau kaip 20 procentų krypties dalykus dėstančių dėstytojų gali būti praktikai, per pastaruosius 7 metus įgiję ne trumpesnę kaip 3 metų dėstomus taikomuosius dalykus atitinkančią profesinės veiklos patirtį. Ne mažiau kaip 20 procentų krypties dalykų apimties turi dėstyti profesoriaus pareigas einantys dėstytojai.

35. Aptarnaujančio personalo (mentorių, laborantų, technikų ir kitų specialistų) poreikį ir kvalifikacinius reikalavimus, kurie užtikrintų, kad studijų krypties studijų rezultatai būtų pasiekti, nustato kiekvienas universitetas pagal konkrečias sąlygas.

36. Kraštovaizdžio architektūros studijos baigiamos absolventui viešai ginant baigiamąjį darbą (kūrybinį projektą) atitinkamo lygmens kvalifikacinės komisijos posėdyje. Baigiamojo darbo (kūrybinio projekto) paskirtis – parodyti studijų metu įgytas žinias ir gebėjimus jas taikyti kraštovaizdžio architektūros objektams kurti, gebėjimą pristatyti ir apginti savo kūrybos ir darbo sprendinius. Baigiamajam darbui (kūrybiniam projektui) taikoma ta pati intelektinės nuosavybės ir (ar) komercinių paslaptių apsauga kaip ir viešai skelbiamam mokslo (meno) darbui.

37. Kraštovaizdžio architektūros krypties bakalauro studijų baigiamasis darbas (kūrybinis projektas) yra savarankiškai parengtas kraštovaizdžio architektūros objekto originalus projektas, pagrįstas taikomaisiais ikiprojektiniais tyrimais, kuriame studentas demonstruoja studijų metu įgytas bendrąsias kraštovaizdžio architektūros žinias, kraštovaizdžio sisteminių problemų suvokimą, gebėjimą sudėtingose gamtinėse ar urbanistinėse sąlygose formuoti kraštovaizdžio architektūrinius sprendinius.

38. Pirmosios pakopos studijų baigiamojo darbo (kūrybinio projekto) gynimo kvalifikacinę komisiją sudaro ne mažiau kaip trys asmenys iš kompetentingų studijų krypties specialistų – mokslininkų, menininkų, praktikų profesionalų, socialinių partnerių atstovų. Bent vienas komisijos narys (paprastai – komisijos pirmininkas) privalo būti iš kitos mokslo ir studijų institucijos.

39. Kraštovaizdžio architektūros krypties antrosios pakopos (vientisųjų studijų) baigiamasis darbas (kūrybinis projektas) yra savarankiškai parengtas sudėtingo kraštovaizdžio architektūros (kraštovaizdžio projektavimo, kraštovaizdžio planavimo, kultūrinio kraštovaizdžio vertybių tvarkybos ar kitos kraštovaizdžio architektūros specializacijos) komplekso kūrybinis projektas, pagrįstas išsamiais taikomaisiais ikiprojektiniais tyrimais ir demonstruojantis aukštą profesinį meistriškumą bei originalią kūrybą, inspiruotą kraštovaizdžio architektūros ir kitų mokslo bei meno sričių naujausių žinių, teorijų, metodų ir technologijų.

40. Antrosios pakopos bei vientisųjų studijų baigiamojo darbo (kūrybinio projekto) gynimo kvalifikacinę komisiją sudaro penki asmenys iš kompetentingų studijų krypties specialistų – mokslininkų, menininkų, praktikų profesionalų, socialinių partnerių atstovų. Komisijos pirmininkas privalo būti iš kitos mokslo ir studijų institucijos.

41. Sėkmingam studijų programos vykdymui užtikrinti būtina ši materialioji bazė:

41.1. Auditorijos, pastatai ir infrastruktūra turi tenkinti Lietuvos Respublikoje galiojančių higienos normų ir kitų teisės aktų keliamus reikalavimus (patalpų plotui 1 studentui, patalpų šildymui, apsaugai nuo triukšmo, natūraliam ir dirbtiniam darbo vietų apšvietimui ir kita).

41.2. Auditorijose turi būti instaliuota programai vykdyti reikalinga šiuolaikinė garso ir vaizdo įranga bei demonstravimo priemonės. Studijų krypties dalykų dėstymui skirtų auditorijų įranga ir aparatūra turi būti pakankama studentui išmokyti taikyti tradicinius vizualinės raiškos ir šiuolaikinius skaitmeninius projektavimo ir grafinio vaizdavimo, medžiagos skaitmeninio apdoravimo, maketavimo, brėžinių spausdinimo (taip pat ir 3D spausdintuvu), skenavimo, mokslinio tyrimo duomenų apdoravimo metodus.

41.3. Auditorijos turi būti aprūpintos kraštovaizdžio architektūros projektų rengimui tinkama įranga, interneto ryšiu.

41.4. Minimalus naudojamų kompiuterių skaičius turi atitikti studijų programos poreikius. Visi kompiuteriai turi turėti standartinius tekstų bei grafinius programinius paketus ir interneto ryšį. Būtina turėti nuolatinę prieigą prie šiuolaikinių kompiuterinių mokomųjų kraštovaizdžio architektūros projektavimui, erdviniam projektavimui (3D) ir 3D modeliavimui skirtų programų.

41.5. Natūriniam kraštovaizdžio architektūros tyrimams, taikomosios botanikos, dekoratyviosios dendrologijos, lauko tyrimams atlikti turi būti sudarytos sutartys su botanikos sodais, valstybinių nacionalinių ir regioninių parkų direkcijomis, savivaldybių administracijomis, analogiškas studijų programas vykdančiais Lietuvos ir užsienio universitetais.

42. Studentams turi būti suteikiama akademinė, psichologinė, socialinė ir finansinė parama. Paramos tvarka ir formos reglamentuojamos universiteto studijų nuostatais. Akademinė parama studentams teikiama šiais būdais:

42.1. Administracija turi užtikrinti studentams galimybę gauti reikalingas konsultacijas studijų proceso klausimais. Turi būti sudarytos sąlygos konsultuotis karjeros klausimais, gauti akademinio konsultanto pagalbą.

42.2. Universiteto pastatuose ir jų priegose turi būti sudarytos sąlygos asmenims turintiems specialiųjų poreikių.

42.3. Turi būti sudarytos sąlygos studentams organizuoti kultūrinius renginius aukštosios universitetinės mokyklos patalpose, steigti studentų organizacijas ar klubus ir dalyvauti jų veikloje.

43. Nuolatinis studijų tobulinimas vykdomas, reguliariai vertinant darbo rinkos poreikius, organizuojant studentų, absolventų, darbdavių, darbuotojų ir socialinių partnerių apklausas, sekant ir supažindinant studentus su kintančia aktualia įstatymine baze. Remiantis gautais duomenimis turi būti koreguojama studijų programa ir joje dėstomi dalykai (moduliai).